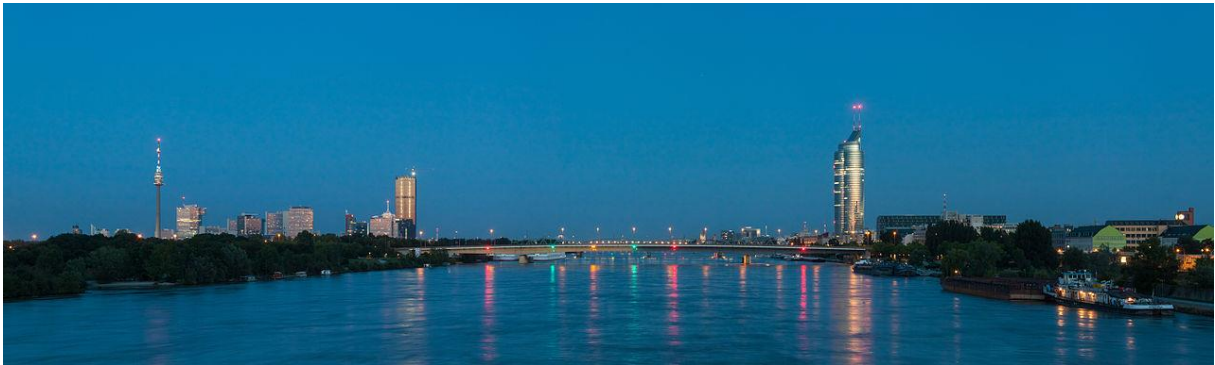

Vienna đón năm mới 2021 bằng bản luân vũ “Dòng Sông Xanh”

Vienna, thủ đô nước Áo, hình thành Trường phái cổ điển Vienna với ba bậc thầy âm nhạc là Haydn (sinh năm 1732 tại Rohrau nước Áo, mất năm 1808 tại Vienna), Mozart (sinh năm 1756 tại Salzburg nước Áo, mất năm 1791 tại Vienna) và Beethoven (sinh năm 1770 tại Bonn nước Đức, mất năm 1827 tại Vienna). Beethoven và Mozart đều được Haydn hướng dẫn về sáng tác. Haydn trước tác 104 bản giao hưởng (symphonies) : khai tấu khúc chậm chậm như dòng sông Danuble chảy ngang thành Vienna, tiếp theo là các biên khúc nhịp nhàng sóng nước, khai triển thành điệu nhảy điệu 3/4 (menuet) ; giao hưởng có cấu trúc cổ điển gồm bốn hành âm (mouvements).

Năm 1865, Johann von Herbeck, ca trưởng ban hợp xướng Vienna, yêu cầu Johann Strauss (42 tuổi) sáng tác một bản luân vũ dành cho hợp xướng để trình diễn trong lễ hội mùa hè *Sommer-Liedertafel*. Strauss lấy cảm hứng trong chuyến du hành trên dòng Danuble. Ngày 13/02/1867, nhạc phẩm *Wiener Männergesang-Verein* công diễn lần đầu tiên, được nhiệt liệt tán thưởng. Năm 1867, Strauss trình tấu bản luân vũ tại Hội chợ Triển lãm Paris, phiên bản dành cho ban nhạc (không có lời). Năm 1890, Franz von Gernerth viết thêm lời ca : *dòng Danuble xanh đẹp, uốn khúc quanh thung lũng, vờn quanh cánh đồng ; thủ đô Vienne chào mừng dòng sông, dải ngân hà sóng nước gắn liền với đất nước, nhịp tim hòa chung với bến bờ tuyệt đẹp.* Ý thơ được nhạc sĩ Phạm Duy lấy cảm hứng để soạn lời Việt như sau :

Một dòng xanh xanh, một dòng tràn mông mênh

Một dòng nông ý biếc, một dòng sâu máy kiếp

*Một dòng trời sao xuyên, một dòng tình thương mến
Một dòng còn quyến luyến, một dòng nhớ
Quay về miền đời lúc mơ huyền*

*Ánh dương lên xôn xao, hai ven bờ sông sâu
Cười ròn tiếng người, đẹp lòng sớm mai
Những cô em tươi môi ngời giặt yếm yên vui
Thả ý thả theo người chở gió về xuôi*

*Hát vang lên cho vui, cô nàng ngồi bên tôi
Đời là khúc nhạc, đời là tiếng thơ
Nước sông reo như ru cuộn cuộn sóng trôi xa
Là tiếng hát mơ hồ mời đón lòng ta.*

Thủ đô nước Pháp có sông Seine chảy qua nhà thờ Đức Bà Paris. Dòng Danuble chảy qua Nghị viện Hungari và cây cầu Széchenyi bắc ngang thủ đô Budapest. Ở trung tâm Vienna chỉ là nhạc viện, còn sông Danuble ở mãi ven đô.

Âm nhạc nước Áo trước hết là các bản luân vũ thành Vienna của Strauss. Còn muốn thấy cái đẹp của Danuble phải đến Melk, nơi có đan viện dòng Biển Đức. Đan viện này có từ thế kỷ XI.

Từ “cao xuyên đại sơn”(高山大川) là núi cao Melk nhìn xuống dòng sông rộng Danube khiến ta nhớ lại câu nói trong cổ thư : “Thệ giả như tư phù, bất xả trú dạ” (逝者如斯夫, 不舍晝夜) : Con nước cứ chảy hoài như thế kia, ngày đêm không ngừng nghỉ ! Sông Danube bắt nguồn từ Forêt-Noire nước Đức rồi chia làm hai nhánh Brigach và Breg, gặp lại tại Donaueschingen, từ đó mới mang tên Danube.

Ngày 01/01/2021 (11 giờ 15), thành phố Vienna đón mừng năm mới bằng một nhạc hội trong đại sảnh Musikverein Musik, dàn nhạc giao hưởng Vienna sẽ trình tấu Dòng Sông Xanh và các bản luân vũ thành Vienna, dưới quyền điều khiển của nhạc trưởng Andris Nelsons.

Lê Đình Thông